

grafiral, kar se mu je pojavilo pred aparatom.

Potegnili so film iz aparata in so ga razvili. Na filmu je bilo osem slik. Od teh je bilo šest pokrajinskih, dve sta pa predstavljali mladega moškega. Slika tega moža je našla policija tudi v albumu za z. učince in dognala, da gre za 32letnega Gašperja Normana. Nobena težava ni bila izsleditev pravega moža, ki je pripadal čikaškemu podzemlju. Po aretaciji je tudi izpovedal, da je on umoril Marvela zaradi ljubosunja.

V fotografski delavnici.

Francoz Etienne Lelong se je preselil pred desetletji v Ameriko. Nastanil se je v Čikagi. Služil je lepo kot fotograf in povrh je še lepo podedoval. Posedel je toliko denarnih sredstev, da je lahko živel v miru božjem. V bližini Čikage si je kupil hišo, ki je stala na sredini vrta in tamkaj je živel sam zase.

Najrajši se je ukvarjal s fotografiranjem. Na podstrežju hiše si je opremil posebno fotografsko delavnico, kjer je delal razne poskuse za zboljšanje fotografskega postopanja.

Lepega dne so našli starega Lelonga umorjenega. Policija je zadela na grozen pogled v delavnici. Dragoceni aparati so bili razbiti. Očividno se je vršil med napadalcem in napadenim srdit boj. Starček je obležal na tleh v mlaki krvi z razbito lobanjo.

Pri natančnem pregledu so le videli, da niso bile uničene vse fotografske naprave. Neškodovan je ostal aparat za filmanje, katerega je bil starček sam napravil. Ta naprava je delovala, ko je vstopil morilec in je bil Lelong čisto zatopljen v delo, tako da ni niti čul napadalčevih korakov. Skozi nočno tišino je odmevalo samo šumljajoče delovanje filmskega aparata. Starček je imel opravka baš s to napravo, ko mu je priletelo kladivo na glavo. Kratek boj in zgrudil se je mrtev na tla.

Filmski aparat je snemal še naprej kar sam in pokazal v celem detektivom 25 slik mladega moškega, ki je že bil tudi med fotografijami zločinske

zbirke. Na ta način so odkrili 48 ur po izvršenem zločinu morilca Chestona. Umorjenega fotografa je maščeval in njegaj iznajdeni filmski aparat.

Sele pri Slovenjgradcu. S skrbjo gledamo v bodočnost. Slaba letina se nam obeta: poprej pozeba, zdaj pa vedno deževje. Skoro v vsaki hiši moramo že živež kupovati, Bog, če le še imajo s čim.

Kamnica pri Mariboru. Neka tajna sraka pomnožuje svoje grehe zoper 7. božjo zapoved. Predzadnjo nedeljo, maju med 6. in 7. uro se je priklatil ta zločinec v hišo posestnika R., se splazil preko hodnika skozi odprto okno in prebrskal vse. Našel je v neki omari znesek 850 Din, ga pobasal v žep ter jo po isti poti zopet popihal ven. Neko šestletno dekle ga je pri njegovem plezanju opazovalo ter spoznalo, odkod in kdo da je. Upamo, da pride ta sraka kmalu v kletko, kamor spada!

Vurberg. G. vodja sanatorija Ruskega rdečega križa na Vurbergu, dr. Boleslav Okoľčuk, je pretekli teden predaval o jetiki šolarjem vurberške šole in pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Govoril je o zgodovini, o žrtvah in vzrokih jetike ter o sredstvih, kako se moremo te hude bolezni obvarovati. Vsa čast in zahvala priznanemu specialistu, da se je tako pobrigal za našo dečo. — Dne 4. junija se je na Dunaju poročil g. Hubert grof Herberstein z Eleonoro grofico Thurn-Valsassina. Ob tej priliki so se uslužbenci tukajšnje graščine udeležili sv. maše, dobili so priboljšek in dela prost dan. Gospod grof je prijatelj revežev, spomnil se jih je tudi ta dan ter jim je podaril znatno svoto. Za to mu čestitamo in mu želimo obilno srečo na potu življenja. — Pošta, ki je do zdaj prihajala okrog dveh popoldne, vsled novega voznega reda prihaja zdaj takoj po devetih dopoldne. — Pomladi so pri Ptujju regulirali našo Grajeno v kljub temu, da ne dela škode, ne preplavlja zemlje in ne odnaša rodovitnih njiv. Drava pod Vurbergom pa leto za letom poplavlja polje ter

odnaša našim siromakom, tudi takim, ki so dobili zemljo po agrarni reformi od graščine, najboljše njive. Kje so tisti možje, ki bi tukaj ljudstvu pomagali?

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 1. junija t. l. se je preselil s svojo pisarno iz Dolnje Lendave k nam odvetnik dr. Marijan Štupica. Pisarno ima na Jurjevski cesti 3 (v isti hiši kakor notar). Svojim čitateljem in naročnikom priporočamo, da se v svojih pravnih zadevah obračajo na to pisarno.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Štrom naše domovine postavljajo jubilejne, oziroma evharistične križe. Čuje se, da se nekaj sličnega namerava tudi pri nas. O kraju, kjer naj bi križ stal, in o načrtu izvedbe tega načrta bi bil potreben razgovor. Morda bi bil primeren prostor zgodovinski Štralek. Na dan sv. Rešnjega Telesa gre evharistična procesija tamkaj.

Križevci pri Ljutomeru. Dne 28., 29. in 30. maja je tukajšnji Podmladek Jadranske straže v Slomšekovi dvorani proslavil svoj jadranski dan. Mladinski pevski zbor je zapel uvodno »Jadransko himno«, nakar je učencev v govoru pojasnil pomen Jadranske straže. K ostalim pevskim točkam je k lepemu izvajanju slednjih samo častitati. Sledila je dobro izvedena simbolična telovadna točka z zbornorecitacijo Zupančičeve pesmi »Ob Kvarneru«. K sklepu prireditve je vprizorila šolska deca Ribičevo otroško igro »Kraljica Palčkov«. Scenerija je bila okusna, splošno zadovoljstvo publike pa je pričalo tudi o dobri režiji predstave. Proslava se je vršila trikrat: dne 28. maja za dečo domače šole, dne 29. maja za dečo narodne šole v Veržetu in Vučji vasi, glavna proslava dne 30. maja pa je bila namenjena predvsem staršem in svojcem šolske deca. Vsakokrat je bila prireditev dobro obiskana in je v visoki meri dosegla svoj moralni namen.

Št. Vič pri Grobelnem. Tu pri nas bi se imel vršiti živinski, konjski in kramarski se-

koč največji trg za sužnje v Braziliji. Uradno je bilo trgovanje s sužnji prepovedano leta 1813. Angleži so si lastili pravico, da so preiskali vsako ladjo glede sužnjev. Na skrivaj je evelala trgovina z živim blagom v Braziliji do leta 1856.

Mesto, v katerem dežuje ob štirih popoldne.

V mestu Para v Braziliji dežuje ob gotovem času in sicer redno ob 4. uri popoldne. Prebivalstvo se je že tako navadilo na rednost dežja, da računa svoje sestanke pred ali po dežju.

16.000 svetih pisem zgorelo.

V luki v Njujorku je izbruhnil ogenj na ladiji »Kenya«, katerega

paro na delu pri zlaganju škarp in zidanju novih kleti, da kar celih mičnih vil. Pri rigolanju so naruvali izpod zemlje toliko stavbenega materiala, da niso znali kam z njim. Kamenje je moralo v škarpe in zidanice.

Iz dobe obnove so lepe kleti, zidanice, hiše ter vile na zelo strmih hribih, da se čudimo danes, kako jih je bilo mogoče pozidati na take strmine.

Vse naštetu pri obnavljanju je stalo mnogo denarja in ravno tega ni bilo. Saj smo slišali, kake uboge pare so bili Obsoščani po uničenju starih nasadov. Odkod je takle ubogi »gfretrar« naenkrat zamogel plačevati številne vinogradne delavce in vse mogoče obrtnike?

Ravno najglavnejše — denarno vprašanje v tedaj gospodarsko izmožganih krajih sta tako sijajno rešila komisar Ivan Balon in baron Moscon. Na svojih odločilnih položajih pri graški deželni vladi sta znala ljudem preskrbeti brezobrestna posojila. Dežela je odprla obnavljalcem dovolj kredita, ki ni bil prav nič nesiguren. Vsak je z lahkoto in rad vrnil posojilo, ko je tako dobro prodal amerikanca.

Koj po prvih pričetkih obnove je prišel v spod-

nje kraje denar, četudi je bil na kredo. Vinogradnik je prejel lepe vsote, jih je moral tudi naglo razdeliti med delavstvo ter obrtništvo. V primeroma kratkem času so bili vsi zaposleni. Delo so plačevali, izdani denar je ostajal v domačem kraju in obče blagostanje je vidno raslo.

Obnove vinogradov sta se koj v začetku lotili tudi dežela ter država. V najem sta jemali obsežne vinogradne zapuščine. Te so spremenili v vzorne trsnice in v vinograde, ki so bili širši okolici za zgled. V deželnih in državnih vinogradnih šolah so se izobraževali kmetje glede obnove in postopanja z novo trto. Dežela in država sta pri novih nasadih lepo zaslужili in povrh je postal posestnik v najem oddane zemlje po preteku toliko in toliko let naenkrat in na lahek način imovit vinogradnik.

Nova trta je prinesla v že obupane kraje delo zaslužek, zadovoljnost in imetek povsem obubožanih se je večal od jeseni do jeseni.

Pri obnovi ne smemo pozabiti na tujski promet. Obnovitvena dela so si hodili ljudje ogledovat od vseh strani. Bizeljsko in sploh kraji od Št. Petra pod

jem v pondeljek dne 17. t. m. Ker pa je isti dan sejem tudi v Št. Juriju ob južni žel., zato se vrši tu sejem v torek dne 18. t. m., en dan pozneje.

Kakšna bo bodoča vojna?

Vpokojeni avstrijski general Gera-bek je na Dunaju pretekli mesec imel predavanje, kaka bode bodoča vojska. Njegovo mnenje je takole:

Vojna umetnost je dvojna: obrtna in znanstvena. Obrtno vojno umetnost so včasih imenovali »vojaški drill«. Dan-danes pa je namesto te besede rabiti drugo: »treniranje«. V bodoči vojni bo-sta mladinska vzgoja in vojaški šport igrala veliko vlogo. Vojna umetnost je pa umetnost, katera sloni na izkuš-njah in dognanjih prejšnjih vojska. A današnja vojna umetnost nikakor ne more pravilno presoditi, kakšne bodo vojske v prihodnosti, ker v vsaki voj-ski doživljamo presenečenja. Presene-čenja smo doživeli tudi v svetovni voj-ski. Pred vsem pa je treba poudariti to-le:

V bodoči vojski skoraj ne bo več raz-like med oboroženimi vojaki in neob-oroženci. Tudi ženske bodo klicane v vojno službovanje. Vsaka bojujoča se sila bo skušala doseči čim hitrejšo od-ločitev. Bodoča vojska se bo začela brez vojne napovedi s strategičnim na-padom. Zelo važen moment v bodoči vojski bo presenečenje. Pri tem priza-devanju bo mnogo pripomogla tehni-ka s svojimi motorji na suhem in v — zraku.

Motor bo pomagal, da se bodo čete na določenem kraju čimpreje zbrale. Zelo važna bo motorizacija čet. Motor bo pa služil tudi za orožje: pomislimo le na topništvo in na bojne vozove, na tanke. Proti letalcem se bo treba hitro bojevati, k čemur bodo pripomogla av-tomatska orožja. Avtomatski topovi proti letalom bodo zelo učinkoviti. — Kakšen bo pa boj tanka proti tanku? Odgovor na to je: ta boj bo v bodoči

vojski redek. Angleži so v svetovni voj-ni izvršili s tanki 85 napadov, pa se je samo dvakrat zgodilo, da so se spo-padli tanki s tanki. Če se bo to zgodi-lo, bo tak dvoboj med tanki za oba že-lezna velikana močno nevaren. Pred-nost bo imel tisti, kateri bo prvi ustrel-il in pa tisti, ki bo težje oborožen.

Cesar Napoleon I. je rekel, da je tre-ba vojno tehniko vsaka tri leta spre-meniti. In res se je v zadnjih letih ke-mija, tehnika in metalurgija silno raz-vila. Splošno strokovnjaki trdijo, da bo topništvo orožje napadanja, strojne puške pa bodo orožje defenzive, bram-be. Poklicna in ljudska armada bosta delovali druga ob drugi. K njima se bo pa pridružila še armada prostovoljcev vseh starosti. Te prostovoljne čete bo-do predvsem razbremenjevale poklic-no in ljudsko armado, vendar se bodo morale tudi same udeleževati krvavih bojev.

O bodoči vojni je slišati dvoje mnenj: eni mislijo, da bo vojna v prihodnosti vojna tankov, drugi pa mislijo, da bo to zračna vojna. Vsekakor pa je treba pomisliti, da je mehanizirana armada zelo odvisna od dovoza ter da bodo ta-ko mehanizirano in motorizirano ar-mado tudi v bodoče uporabljali le za prve čete.

Predavatelj je na koncu svojega pre-davanja v pomirjenje javnosti še to-le povedal: Mislim, da se nevarnost voj-ne s takozvanimi bacili močno preti-rava. Bacili kolere niso dovolj vzdržni. Bacili kuge so najbolj nevarni za tiste, kateri bi jih metali iz zraka. Bacili griže pa so le v živilih. Nikarte se to-rej preveč bati in si vojno prihodnost misliti hujšo kakršna bo! Saj smo tu-di zračno vojno močno precenjevali. Le pomislimo, da so napadi nemških Zep-pelinov na London v teku vse svetov-ne vojne terjali komaj toliko žrtev, ka-kor jih je terjal avtomobilski promet na londonskih ulicah samo v teku ene-ga meseca.

*

Dva evharistična križa.

Evharistični križ v Šmartnem na Po-horju.

Evharistični križ je bil zelo slovesno blagoslovljen dne 30. maja t. l. Križ je 17 m visok in stoji na Vrbekovem vrhu. Na dan blagoslovitve zvečer je bil ob 19. uri v cerkvi križev pot in li-tanije srca Jezusovega, ob 20. uri rim-ska procesija z gorečimi bakljami in svečami ter z domačo godbo med stre-ljanjem in zvonjenjem. Za špalir so bili domači gasilci z gorečimi bakljami, okrog po hribih so goreli kresovi. Ko smo dospeli h križu, je zapel najprej pevski zbor pod vodstvom g. organista Štefana Balažiča »Kraljevo znamenje«, nato je zaigrala godba »Angel Gospo-dov«. Pred blagoslovitvijo križa je sto-pil na za to pripravljeno prižnico č. g. župnik Hafner iz Tinja in z navduše-njem govoril o križu in njegovih sado-vih. Po končani pridigi je zapel pevski zbor in zaigrala je tudi godba. Ob 21. uri je bila slovesna blagoslovitev evharističnega križa, katero je izvršil č. g. župnik Hafner iz Tinja ob asisten-či domačega č. g. župnika Zdolška. Po blagoslovitvi je zapel pevski zbor »Kristus Kralj«, potem pa je zaigrala godba. Da takšne slovesnosti naša fara še ni doživela, je razvidno iz ogromne udeležbe občinstva in šolarjev. Šmar-čani smo pa ponosni, ker je naš evh. križ prvi v dekaniji. Les za križ sta darovala g. Potočnik Viktor in Fifer Ivan, prostor je dal g. Podvršnik Pa-vel, za stroške sta pobirala po fari g. Vorša Leopold in Vrečko Martin. Iz-reči moramo vsem darovalcem najlep-šo hvalo kakor tistim, ki so se trudili, da smo Šmarčani postavili evhari-stični križ.

Evharistični križ v Pišecah.

Tudi pri nas se pripravljamo na ev-haristični kongres. Šlo nas bo tja v belo Ljubljano precejšnje število. De-

Sv. gorami do Brezic so bili vendar zibelka celotnega novodobnega vinogradništva na Slovenskem Šta-jerskem.

Vinogradniki, ki so še imeli staro trto in so tre-petali pred trtno ušjo, so se vozili v kraje ob Sotli, da vidijo ter čujejo, kje in na kak način si je mogoče pomagati napram trtni kugi. Številni — številni ogle-dovalci obnovitvenega dela tudi niso prišli v spodnje kraje zamašenih ust in praznih žepov. Trošili so, da-jali za novo vino in ta denar je znatno podprl krč-marje in vinogradnike.

V dohrih petih letih je bila obnova malodane končana in gospodarska kriza pregnana za deset-letja.

Reven in še povrhi od oblasti stiskan človek po-slane malodušen in se mu čisto omehča ter zverži hrbtenica. Tako je bilo tudi z našim spodnjim Slo-vencem v dobi trtne kuge in preganjanja trtne uši od raznih razkuževalnih komisij. Vsled nesreče in ne-potrebne zbadanja od strani oblasti so bili kmetje obupani.

Ko so pa enkrat videli sad obnove, ga uživali in so si zakrpali z izkupičkom za novo vino žepe, jim

je takoj pognala nasilno potlačena samozavest. Spod-nji vinogradniki so postali kmalu ponosni na svoje delo in naravnost bahavi z dobrim zaslužkom. Iz ob-novitvenih časov je ostala do danes Bizelčanom ba-harija in merjenje od zgoraj navzdol vsakega, ki ni rodod iz Bizeljskega.

Ravno Bizelčani so si z obnovo najprej in znat-no opomogli, da — obogateli! Spremenili in prevrgli so poleg nekdanjih vinogradov v trtne nasade celo njive ter travnike.

Bizelčan je kmalu pogruntal, da mu vrže vino tisočkrat več nego krompir, koruza, razna žita itd. Poljski pridelki so bili poceni in si jih je bilo lahko nabaviti. Radi tega so se oprijeli na Bizeljskem vino-gradništva, pustili poljska dela in so si rajši kupovali moko in žito za majhen denar.

Na ponosu hitro preveč dvignjeni Bizelčan je pogruntal brž po obnovi, da mesto ni samo za mest-jane ter gospodo, ampak da si lahko poišče tamkaj obilo zabave tudi kmet. Iz Bizeljskega ni daleč v Za-greb in doli med nobl Hrvati je tudi z denarjem za-ložen Štajerc dobrodošel,

(Dalje sledi.)

niso mogli udušiti kljub takojšnji pomoči gasilcev. Nesreča ni zahtevala nobene člo-veške žrtve, pač pa je uničenih 16.000 izvodov sv. pisma, ki so bili določeni za afriške za-morce in deloma tudi tiskani v raznih za-morskih narečjih.

Obraba srebrnega de-narja.

Tekom 10 let zgubl srebrni novce vsled obrabe 1% na tež. Te-oretično vzeto, bi ne preostalo tekom 1000 let od srebrnika prav nič, če bi bil stalno v prometu. Če računa-mo vse srebrne novce, ki so sedaj po celem svetu v prometu, se zgubi na leto na obra-bi 100 ton srebra.